

Pressmeddelande

Göteborg 23 juni 2010

**Pristagarna utsedda till elfte Göteborgspriset för hållbar utveckling
Havsforskare delar på en miljon kronor**

Havet utgör grunden för livets existens på jorden. Samtidigt sker människans kanske största rovdrift i just haven genom utsläpp, överfiske och annan miljöpåverkan. Detta skadar den biologiska mångfalden och försämrar förutsättningarna för livet såväl under ytan som för människorna på land.

Mot denna bakgrund går Göteborgspriset för hållbar utveckling år 2010 till två framstående personer som på olika sätt starkt bidragit till lösningar för en hållbar relation till havet.

Prissumman, en miljon kronor, delas lika mellan:

Ken Sherman, oceanograf och marinbiolog från USA.
Randall Arauz, ordförande för miljöorganisationen PRETOMA i Costa Rica.

- Det oerhörda, oemotståndliga, oljedrabbade och ofantligt överfiskade havet har väl sällan varit mer i fokus. Årets pristagare har gjort heroiska insatser – enträget, systematiskt arbete för att skapa internationella helhetslösningar respektive framgångsrik opinionsbildning från gräsrotsnivå, säger John Holmberg, Göteborgsprisets juryordförande samt professor och vicerektor vid Chalmers.

Göteborgspriset instiftades 1999 av Göteborgs Stad tillsammans med ett flertal företag med syftet att "stimulera till fortsatt utveckling och uppmärksamma strategiskt arbete för hållbar utveckling, nationellt och internationellt".

Priset delas ut av Göteborgs Stad och Andra AP-fonden, Carl Bennet AB, Elanders AB, Eldon Recycling, Folksam, Götaverken Miljö, Handelsbanken, KF, Nordea, Peab, Schenker AB och SKF.

Årets pris är det elfte i ordningen och kommer att delas ut vid en ceremoni den 17 november i Göteborg.

2010 års pristagare – en presentation

Ken Sherman

Dr Ken (Kenneth) Sherman är oceanograf och marinbiolog från USA som i sitt livsverk arbetat för att främja en samordnad och uthållig förvaltning av de marina resurserna och den marina miljön. Detta har främst skett genom utvecklingen av konceptet Large Marine Ecosystems (LMEs) som naturliga förvaltningsenheter där hänsyn tas till socioekonomiska faktorer såväl som ekologiska begränsningar. Det stora i Shermans LME modell är att den bygger på en helhetssyn och ett systemperspektiv, som möjliggör nödvändiga samarbeten över både funktions- och landsgränser.

Ken Sherman har under decennier outröttligt, efter hand med allt större framgång, arbetat med att få acceptans för konceptet både bland forskare och politiker. Idag är LME-konceptet i stort sett accepterat över hela världen, med ett globalt nätverk av 64 LME-områden och inom ramen för dessa är flera samarbeten på gång för en samordnad förvaltning mellan nationer där de främsta exemplen återfinns i Afrika och Sydostasien. Den omorganisation av det svenska havsmiljö- och fiskeförvaltningsarbetet, som nu förbereds, är helt i linje med Shermans tankar om behovet av ett helhetsgrepp över fiskbestånd och fiske, miljöpåverkan, och den socio-ekonomiska situationen samt en bättre samordning och integration av sötvattens-, kust- och havsfrågor.

Randall Arauz

Randall Arauz är ordförande för miljöorganisationen PRETOMA (programa restauracion de tortugas marinas) som verkar i Costa Rica. Efter en mångårig kamp för att uppmärksamma och hindra hajfensfiske har han lyckats skapa opinion och driva igenom lagstiftning mot hajfensfiske i Costa Rica samt bidragit till internationell uppmärksamhet för frågan. Randall Arauz visar exempel på hur en gräsrotskamp för bevarandet av den biologiska mångfalden och en mer hållbar fiskeindustri kan ge resultat. Hans arbete ger hopp om vad en enskild människa kan åstadkomma. Hajar, som står i toppen av den marina näringskedjan, är utrotningshotade på en global skala och är representanter för ett hav i akut nöd. Ett av de största hoten mot hajarna är hajfensfisket, där endast fenan tas tillvara. Randall Arauz engagemang för hajarna startade när han chockad såg en video från en hajfensfiskebåt där fenorna kapades från levande hajar, som sedan dumpades i havet. Sedan dess har Mr Arauz outröttligt fört en kamp mot den inhumana hajfensjakten och har, förutom att medverkat till att få igenom lagstiftningen 2005, framgångsrikt drivit stämningar i domstol mot Fiskeinstitutet och Transportdepartementet för att de misslyckas med att följa den nya lagen. Idag driver Mr Arauz vidare arbetet för att skydda hajen på internationell nivå.

Göteborgsprisets jury: Sjumannajury led av John Holmberg, miljöforskare och vicerektor vid Chalmers. Övriga jurymedlemmar är Lotta Göthe, Ecoplan, Johan Trouvé, VD för Västsvenska Industri – och Handelskammern, Elin

Eriksson, IVL Svenska Miljöinstitutet, Göran Carlstedt, Det naturliga steget, Johanna Stål, CLivstilmagasinet Camino och Annika Åmberg, Miljökonsult.

Tidigare pristagare

2009; Anna Kajumulo Tibaijuka, Nairobi, Kenya, Enrique Penalosa, Bogota, Colombia, Sören Hermansen, Samsø, Danmark.

Alla tre pristagarna har bidragit till lösningar för att skapa mer hållbara städer och regioner, miljömässigt och socialt.

2008; Theo Colborn, USA, Margot Wallström, Europa, Jan Ahlbom och Ulf Duus, Sverige.

Alla fyra pristagarna har gjort internationellt viktiga och uppmärksammade insatser för att rensa i kemikalieträsket.

2007; Al Gore, USA.

För sitt engagemang med att öka medvetenheten om den globala uppvärmningen och därigenom skapa förutsättningar att hejda klimatkrisen.

2006; Takeshi Uschiyama, Takehisa Yaegashi och Yuichi Fujii, Japan.

För sitt enastående, målmedvetna och avgörande bidrag till utvecklingen av Toyota Prius, världens första kommersiella hybridbil.

2005; Abahuzamugambi coffee cooperative, Rwanda.

För arbetet med att producera kaffe på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart sätt och därigenom skapa förutsättningar för en positiv utveckling i ett av de fattigaste distrikten i Rwanda.

2004; Joan Bavaria, USA och Tessa Tennant, Storbritannien.

För sitt arbete inom "hållbara investeringar", där de genom opinionsbildning och etiska fonder har inspirerat företag till ekonomiskt, socialt och miljömässigt ansvarstagande.

2003; Hans Eek, Sverige och Wolfgang Feist, Tyskland.

För tekniken att bygga varma bostäder utan inbyggt värmesystem, s k "passivhus". Människor och sol räcker för ett behagligt inomhusklimat, vilket leder till minskade koldioxidutsläpp.

2002; Gro Harlem Brundtland, Norge.

För sitt visionära och innovativa miljöarbete och lanseringen av konceptet "hållbar utveckling.

2001; FSC(Forest Stewardship Council) och KRAV.

För sitt arbete med miljöcertifiering och miljömärkning inom skogs- resp livsmedelsområdet.

2000; Geoffrey Ballard, Kanada

För sitt engagemang och sina insatser för att säkerställa den fortsatta utvecklingen av bränslecellen.

För ytterligare information, kontakta:

John Holmberg, juryns ordförande, tel

Lennart Wassenius, projektledare, tel 0707-628016

Se även www.goteborgaward.com